

Voorzitter,

Het voorliggende agendapunt bestaat uit diverse nota's met daarin een groot aantal beslispunten en uitgangspunten verwerkt. Deze zijn van cruciaal belang voor de samenleving, omdat zij o.a. bepalen wat een burger zelf moet doen of regelen, waar hij in geval van urgentie kan aankloppen, maar ook hoe de hulpverlening lokaal en-of regionaal georganiseerd zal gaan worden.

Hoewel wij als raad meerdere keren de gelegenheid hebben gehad om geïnformeerd te worden over het sociaal domein en de daaraan onlosmakelijk verbonden decentralisatiedossiers, waarvoor onze dank, denk ik dat de uitgangspunten en beslispunten onvoldoende aandacht hebben gekregen. Gelukkig is mijn roep opgepakt en zijn de verschillende beslispunten in één document samengebracht, wat de duidelijkheid volgens ons ten goede is gekomen. Wij zijn van mening dat vanavond heel belangrijke en verstrekkende beslissingen van ons gevraagd worden. Wij hebben een aantal moties en amendementen voorbereid, maar wij zullen in de meeste gevallen eerst de antwoorden van de wethouder afwachten en deze mogelijk dan in tweede termijn indienen.

Als eerste de uitgangspunten voor het sociaal domein, agendapunt 11a.

Als ChristenUnie willen wij toewerken naar een samenleving waarin burgers hun verantwoordelijkheden oppakken en doen wat zij kunnen. Daarbij past geen overheid die de samenleving overwoekert, maar een overheid die zorgt dat er hulp is van een goede kwaliteit voor mensen die onvoldoende in staat zijn om zelfstandig of in samenhang met hun netwerk een volwaardig bestaan te leiden, maar vooral een overheid die ruimte durft te bieden aan mensen die handelen uit liefde en die openingen biedt voor de eigen motivatie van mensen.

De centrale vraag in dit dossier is wat ons betreft dan ook hoe wij als lokale bestuurders en politici de kracht van de samenleving voldoende ruimte kunnen geven en hoe wij de samenleving kunnen ondersteunen in het oppakken van hun nieuwe verantwoordelijkheden, maar ook hoe wij kwalitatief goede hulp op een effectieve en efficiënte wijze kunnen bieden.

Ons belangrijkste uitgangspunt daarbij is het erkennen en waarderen van het talent van ieder mens. Wij willen ruimte geven aan personen en hun sociale gemeenschappen en daarmee dus ook aan de verschillen in de samenleving. Voorzitter vanuit dit punt maken wij ons zorgen om de ruimte die wij als lokale politici en overheid hebben voor eigen lokaal beleid dat past bij de burgers van onze gemeente en nieuwe inbreng. Wij ondersteunen het samen met andere gemeentes opzetten van een nieuw beleid, maar willen niet door die zelfde gemeentes in een keurslijf geplaatst worden als het gaat om de uitvoering. Juist de kleinschaligheid en creativiteit van lokale projecten en organisaties leidt vaak tot goede resultaten.

Maar ook willen wij vanuit dit punt ruimte creëren voor het voldoen aan de wens van een hulpvrager om hulp bij een specifieke organisatie te vragen omdat hij daar om moverende redenen waarde aanhecht. Graag zou ik daar een reactie van het college op hebben, want ik zie deze keuzevrijheid niet opgenomen in de uitgangspunten. **Amendement nr. 1 keuzevrijheid op punt 5 5^e bullit**

Voorzitter, wij geloven in de onderlinge betrokkenheid van onze burgers. Een bezoek van onze fractie aan het zorgcentrum De Hullen heeft dat weer eens onderstreept. Er zijn daar meer vrijwilligers aan het werk dan professionals en zonder deze vrijwilligers zou het zorgcentrum waarschijnlijk haar deuren moeten sluiten en nog is de zorg die gegeven wordt op een aantal vlakken heel minimaal en soms zelfs in onze ogen te minimaal. Nu valt deze zorg onder de AWBZ, maar een deel daarvan,

wordt in de WMO onder gebracht en is dus dan een directe verantwoordelijkheid van de lokale overheid, dus ook van ons als raadsleden! Voorzitter, als fractie van de ChristenUnie maken wij ons zorgen over de kwaliteit en kwantiteit van zorg die in de toekomst nog geboden kan worden en vragen het college om alle verbeter ideeën die op die punten aangeboden worden door professionals, mantelzorgers en vrijwilligers serieus te nemen. Punt 7 en 8 in de notitie willen wij dan ook van onderstrepen, m.n. een goede verbinding tussen professionals, mantelzorgers en vrijwilligers zal de kwaliteit van de te leveren hulp ons inziens alleen maar ten goede komen.

Wij kunnen niet ontkennen dat de decentralisatiedossiers ook een grote financiële drive hebben, maar de details daarvan zijn ons nu nog grotendeels onbekend. Het rijk geeft een aantal richtlijnen, maar er zijn nog veel onduidelijkheden. Dat is op z'n zachtst gezegd een onplezierige randvoorwaarde. Wij zien op dit vlak vooral problemen ontstaan bij het overgaan van hulp uit de AWBZ naar de WMO. Wij vragen ons af of het college dit met ons eens en zo ja, of er al inzichten zijn die hiervoor een oplossing kunnen bieden. Zelf denken wij aan een soort overgangsregeling gedekt door de WMO reserve, maar de laatste berichten zijn dat er mogelijk ook gelden vanuit het Rijk hierover vrij worden gemaakt. Kunt u ons toezeggen zo'n overgangsregeling te onderzoeken (**motie 2)**

Voorzitter, in de stukken wordt gesproken over een maatschappelijke aanbesteding en op zich is dat een goed instrument om de lokale samenleving ruimte en verantwoordelijkheid te geven, maar wij vragen het college daarbij kritisch te zijn op de gevolgen van marktwerking. Marktwerking en zorg zijn zeker geen synoniemen. Wij vragen nadrukkelijk items in de aanbesteding op te nemen die zorgen voor diversiteit en goede kwaliteit van het hulpaanbod, maar ook aan de keuzevrijheid en hulp op maat dichtbij de burger. Ook hier is ruimte voor lokale initiatieven, zoals buurtzorg gewenst. Om dit te bekrachtigen hebben wij een amendement voorbereid dat wij bij deze willen indienen samen met het CDA **3.**

Vanuit het werken aan samenhang tussen de onderhavige dossiers en dat geldt wat ons betreft ook voor de budgetten die daarbij horen, kunnen wij ondersteunen dat er gekeken wordt naar een passende fysieke locatie om vanuit te werken. Er wordt in punt 6 gesproken over het onderzoeken of het dorps huis in Wezep een goede uitvalsbasis is voor het ondersteunen van het individu, maar waar ook bijvoorbeeld welzijnsorganisaties op eenvoudige wijze met elkaar in contact kunnen komen. Prima, maar bij het jeugdwerk hebben wij specifiek gekozen voor ambulante werkers en dat is wat wij nog steeds voor ogen hebben. Deze locatie mag wat ons betreft dus ook geen verzamelgebouw van organisaties worden die daar alleen hun gasten ontvangen. Men moet actief zijn en er op uitgaan.

In de figuur op pagina 5 wordt het actief sturen op verbruik genoemd, dus op de hoeveelheid ondersteuning die wordt gegeven; dat heeft wat ons betreft een nuancering nodig. Sturen op verbruik mag uiteraard niet leiden tot het niet verstrekken van noodzakelijke hulp. Wij hechten aan dit punt veel waarde en willen hier graag de vinger aan de pols houden. Daarbij plaatsen wij ook de kanttekening dat niet iedereen een (beschikbaar sociaal) netwerk heeft waardoor er in bepaalde situaties wellicht eerder overgegaan moet worden tot het aanbieden van hulp door professionals, of door het onder de aandacht brengen van personen die hulp aanbieden, maar niet in beeld zijn bij de hulpvrager. Ook hiervoor zijn al goede initiatieven zoals een lokale talentenbank of een digitale toolkit als www.Wehelpen.nl

De punten 19, 20 en 21 vragen ons om in te stemmen met het verder uitwerken van o.a. het sturingsmodel WMO en de doelstellingen en uitgangspunten van De toegang van de sociale entiteit. Dat doen wij bij deze, maar graag worden wij op de hoogte gehouden van de voortgang en uitkomsten hierin. Die zouden kunnen leiden tot een wijziging in de beslispunten. Wat ons betreft kan dit vooralsnog tijdens het vaste agendapunt decentralisatiedossiers in de commissie samenleving en later tijdens de bestuursrapportage. Kan de wethouder dit toezeggen? **Motie rapportage 4**

Tot slot van dit punt betreffende het sociale domein willen wij aangeven dat wij preventie van problematiek als hoofdtaak zien voor de samenleving in haar geheel en voor het sociaal domein als ondersteuning daarin; ook in dit opzicht moet het roer om! Wij zouden preventie graag benoemen als uitgangspunt voor het hele sociaal domein. Wij zien dit zelf heel breed, want wat ons betreft vallen onder preventie ook zaken als de bouw of verbouw van woningen voor ouderen en mensen met een beperking, de clustering van scholen en het gebruik van bestaande locaties voor maatschappelijke initiatieven. Kan de wethouder onze inzichten hierbij onderschrijven?

Dan de participatiewet en de re-integratieverordening 2013 - 2014.

Ik neem dus punt 11 d in deze mee.

In het algemeen neemt de arbeidsparticipatie af en het aantal uitkeringsgerechtigden toe. En dat is nu net wat we niet willen. Het moet anders! Daarbij past een ietwat eigenwijze visie van onze lokale, Oldebroekse, overheid om de re-integratie zelf uit te gaan voeren, maar daar past wat de ChristenUnie betreft een wijziging bij in de prestatie-indicatoren. Ik ligt dit toe.

De benadering dat een uitkering geen vrijblijvende situatie is en dat een tegenprestatie onder de juiste voorwaarden gevraagd wordt, onderstrepen wij, maar wij moeten zeker niet alleen koersen op kostenbesparing op korte termijn. Het ontstaan van zgn. draaideur werkzoekenden is noch voor de betrokkenen, noch voor de gemeente positief en kan eenvoudig leiden tot een verhoging van de administratieve kosten.

Ook in dit dossier willen wij u vragen om nadrukkelijk te koersen op preventie. Tijdens het afgelopen congres van de regio Zwolle werd opgeroepen om de jongere al in een vroeg stadium kennis te laten maken met ondernemers. Niet omdat zij allemaal ondernemer moeten worden, maar wel omdat ondernemersvaardigheden altijd van pas komen bij het invulling geven aan een loopbaan. Daarom vragen wij u ook actief met ondernemers en scholen (en van daaruit met de leerlingen) over de participatie van onze jonge burgers te spreken, waardoor hun kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk kunnen toenemen. Wij waarderen vanuit die kant ook dat het Agnietencollege doorgaat met de maatschappelijke stages.

Het budget is ook in deze een belangrijk issue. De verwachting is dat er met het ingaan van de participatiewet een heel groot deel van het budget opgaat aan het werk aanbieden aan de huidige Wsw-ers en dat er minimaal budget is voor actieve re-integratietrajecten. Het college geeft aan dat zij wil onderzoeken of de kosten van de Wsw omlaag kunnen onder de nieuwe regelgeving. Prima, maar wij waarschuwen hier voor te hoge verwachtingen omdat bijvoorbeeld vermindering van taken neerleggen bij de Inclusiefgroep kan leiden tot hogere overheadkosten daar. Vroegtijdig zoeken naar andere financiering voor re-integratietrajecten heeft dan ook onze voorkeur en ook hier is het inzetten van lokale initiatieven natuurlijk een mogelijkheid. (Rotary)

De re-integratieverordening geldt voor 2013 en 2014. In deze verordening wordt aangegeven dat werkzoekenden met kans op werk en die nog geen jaar in de WWB zitten en de jongeren een

ondersteuningstraject krijgen. Landelijk ligt de uistroom van hen die zo'n traject krijgen op 34 %. Wij zouden graag prestatie-indicator 2 nuanceren en daarvan maken dat van hen die in traject gaan bij de gemeente Oldebroek minimaal 25% doorstroomt richting werk, ondernemerschap of onderwijs. Dit mede om ook hier de beschikbare middelen zo effectief en efficiënt in te zetten . Hiervoor willen wij een amendement indienen samen met ABO 5,

Tijdens de commissie vergadering heeft het college toegezegd dat er zowel vraaggericht als aanbodsgericht gewerkt zal gaan worden bij het ondersteunen van werkzoekenden, waarbij werkgevers dus behalve een antwoord op hun concrete vraag naar arbeidskrachten ook ongevraagd in aanraking worden gebracht met het aanbod van kandidaten . Het is gebleken dat hierdoor deuren geopend kunnen worden die nu nog gesloten lijken te zijn. Ik zie deze aanpassing niet opgenomen in de uitgangspunten en vraag u dat alsnog te doen. **amendement aanbodsgericht en vraaggericht werken, punt 13 (6)**

Als laatste punt bij dit onderwerp wil ik het college vragen om maatwerk te leveren bij het ondersteunen van de werknemer en werkgever tijdens het werken. Er wordt wel gesproken over administratieve ontzorging en het inspelen op de flexibele arbeidsmarkt, maar niet op het ondersteunen tijdens het werk. En voorzitter het krijgen van een baan is niet het moeilijkst zo blijkt in de praktijk, maar het behouden van een baan dat is de kunst. Sommige werkgevers hebben wellicht meer behoefte aan instructies rond begeleiding van de nieuwe werknemer , andere hebben meer behoefte aan administratieve ondersteuning. Wat ons betreft moet er dan ook ruimte komen in de uitvoering voor het inzetten van zgn. jobcoach activiteiten. Juist met een categorie werkzoekenden die in aankomst is denk aan de Wajong jongeren, waarbij de afstand tot de arbeidsmarkt wellicht groter is, vragen wij het college deze vorm van ondersteuning op te nemen en punt 14 aan te passen. **(amendement werkgeversondersteuning is maatwerk, punt 14) (7)**

Onder punt 16 wordt gesproken over het groeien naar één werkgeversbenadering voor de hele doelgroep. In deze roepen wij u daarbij op om te kijken of de samenwerking met de Inclusiefgroep in deze een meerwaarde heeft ook al omdat zij nog een belangrijk deel van deze doelgroep in dienst heeft en ook die waar mogelijk moeten toeleiden naar de reguliere arbeidsmarkt. **(motie)**

Samenvattend kan ik concluderen dat wij in hoofdlijnen de uitgangspunten m.b.t het sociaal domein en de re-integratieverordening onderschrijven. Toch kan ik niet nalaten nog een waarschuwing uit te spreken in combinatie met een vraag. Decentralisatie en participatie zijn geen woorden van gelijke strekking en ook brengt decentralisatie niet per definitie participatie te weeg. Wij geloven als fractie van de ChristenUnie in de kracht van de Oldebroeker samenleving maar onkunde bij burger en zorgaanbieder kan nadelig uitwerken. Er moet dus wat ons betreft volop geïnvesteerd worden in goede communicatie met hen die deze dossiers het meest aangaan; de burger en zijn netwerk en dat is de hele samenleving. Wij vragen u dan ook met klem om niet alleen deze onderwerpen te communiceren bij dorpsgesprekken zoals in het communicatieschema staat aangegeven, maar er zijn veel organisaties, verenigingen, groepen van mensen die van groot belang kunnen zijn bij een hulpvraag en die ons helpen ons gezamenlijk doel te bereiken, nl het welzijn van de burgers van Oldebroek.

Dan het regionaal transitie arrangement. Voorzitter m.b.t dit dossier hebben wij drie bestuurlijke vragen aan de wethouder. Er zijn op dit moment ruim 40 organisaties die het hebben ondertekend, maar dat betekent ook dat meer dan de helft nog niet heeft getekend en een aantal zal ook niet

tekenen is ons gemeld. Wij vragen ons af hoe nu de zorg voor de jongere gegarandeerd kan worden bij de overgang 2014-2015 en dat is toch een van de belangrijkste doelstellingen van dit arrangement. Graag horen wij hierop de reactie van de wethouder.

Het continueren van zorg door het aangaan van contracten heeft echter ook een keerzijde als die contracten meerjarig zijn. Kan de wethouder aangeven of dit minpunt hier ook aan de orde is en zo ja, welke ruimte er dan op het gebied van jeugdhulp overblijft voor keuzevrijheid en identiteitsgebonden zorg voor personen die na 1 jan 2015 hulp nodig hebben.

Maar een niet te onderschatten risico in het RTA is het budget. Uit de technische vragen bleek dat er grote twijfels zijn bij het behalen van de financiële taakstelling die met het overhevelen van deze taken naar de gemeente meekomt en ook tijdens de beoordeling van de RTA's zijn er opmerkingen gemaakt over het budget en de gevolgen hiervan. Voorzitter, graag zou ik van de wethouder horen of er al concrete gedachten over zijn om een mogelijke budgetoverschrijding op te vangen en welke gevolgen het hebben van onvoldoende budget kan hebben voor het voldoen aan een hulpvraag van een bewoner van onze gemeente.

Tot slot wil ik in deze eerste termijn nog drie punten m.b.t de verordening maatschappelijke ondersteuning 2014 naar voren brengen.

1. Ook hier zien wij dat een grote verantwoordelijkheid bij de hulpvrager zelf wordt neergelegd, dat ondersteunen wij, maar wij waarschuwen hier voor een onterecht vermanende vinger naar hen die onvoldoende Eigen Kracht bezitten. Ieder mens heeft talent, maar niet ieder mens heeft dat op dit vlak.
2. En als tweede punt vragen wij uw speciale aandacht voor de mantelzorg die bij kinderen wordt neergelegd. Het is prima dat zij bepaalde taken uitvoeren, maar overbelasting van deze groep ligt op de loer en dat levert dan meer problemen op voor de korte maar waarschijnlijk ook voor de langere termijn, denk aan schooluitval en daardoor minder kansen op de arbeidsmarkt.
3. De WMO raad vraagt om een evaluatie na 6 maanden die door het college is toegezegd, maar zij vragen ook om voldoende communicatie naar de burger betreffende deze verordening en dat punt willen wij graag hier ondersteunen.

Tot zover de eerste termijn.